

**ПРОГРАМ ОРГАНИЗАЦИЈЕ И УНАПРЕЂЕЊА РАДА
ВИШЕГ ЈАВНОГ ТУЖИЛАШТВА У ПАНЧЕВУ**

јун 2024. године

САДРЖАЈ:

I УВОДНИ ДЕО.....

**II УНУТРАШЊЕ УРЕЂЕЊЕ И РАСПОДЕЛА ПОСЛОВА У ВИШЕМ
ЈАВНОМ ТУЖИЛАШТВУ.....**

III УПРАВА У ВИШЕМ ЈАВНОМ ТУЖИЛАШТВУ.....

IV ОРГАНИЗАЦИЈА ПРОЦЕСА РАДА.....

**V ОРГАНИЗАЦИЈА И УНАПРЕЂЕЊЕ ИНФОРМАЦИОНОГ СИСТЕМА
.....**

**VI ОДНОСИ ИЗМЕЂУ ЈАВНИХ ТУЖИЛАШТАВА И ОДНОСИ ИЗМЕЂУ
ЈАВНОГ ТУЖИЛАШТВА И ДРУГИХ ДРЖАВНИХ ОРГАНА.....**

**VII ОДНОС ЈАВНОГ ТУЖИЛАШТВА ПРЕМА ЈАВНОСТИ И ГРАЂАНИМА
.....**

VIII МАТЕРИЈАЛНО-ФИНАНСИЈСКО ПОСЛОВАЊЕ .....

IX ПОШТОВАЊЕ ЕТИЧКОГ КОДЕКСА.....

X ЗАКЉУЧАК.....

I УВОДНИ ДЕО

Јавно тужилаштво као јединствени и самостални државни орган који години учиниоце кривичних и других кажњивих дела и врши друге надлежности којима се штити јавни интерес одређен законом. Оно своју надлежност врши на основу Устава Републике Србије („Службени гласник РС“, бр. 98/2006 и 115/2021), као хијерархијски највишим правним актом, потом потврђеним међународним уговорима, законом, општеприхваћеним правилима међународног права и других општих аката донетих у складу са законом. Тако да је положај Вишег јавног тужилаштва у оквиру јавнотужилачке организације, а у систему уређења државне власти регулисан Уставом, а оснивање, организација, унутрашње уређење јавног тужилаштва, као и положај носилаца јавнотужилачке функције, права и дужности јавног тужиоца и др., уређује се Законом о јавном тужилаштву („Службени гласник РС“, бр. 10/2023), затим Законом о судовима („Службени гласник РС“, бр. 10/2023), Закон о седиштима и подручјима судова и јавних тужилаштва („Службени гласник РС“, бр. 101/2013), Закоником о кривичном поступку („Службени гласник РС“, бр. 72/2011, 101/2011, 121/2012, 32/2013, 45/2013, 55/2014, 35/2019, 27/2021 – одлука УС и 62/2021 – одлука УС) и другим Законима и општим актима.

Више јавно тужилаштво надлежно је да поступа пред вишим судом и другим судовима и органима на начин прописан законом и прати и усмерава основна јавна тужилаштва са свог подручја са циљем уједначеног поступања.

Програм организације и унапређења рада (у даљем тексту: програм) Вишег јавног тужилаштва у Панчеву (у даљем тексту: ВЈТ у Панчеву) као држаног органа је у функцији послова и задатака које ово јавно тужилаштво треба да оствари у оквиру своје уставне и законске надлежности, а све у циљу обезбеђења законитог и ефикасног остваривања функције јавног тужилаштва у целини на територији Републике Србије. Све ово ВЈТ у Панчеву треба да оствари у оквиру своје стварне и месне надлежности, као и у оквиру зацртаних програма, задатака и донетих стратегија и акционих планова, у складу са бројем носилаца јавнотужилачке функције и особља јавног тужилаштва, према унутрашњој организацији која је одређена Правилником о унутрашњој организацији и систематизацији радних места у ВЈТ у Панчеву.

Како би овај Програм био делотворан потребно је утврдити који су то послови и задаци које јавно тужилаштво треба да изврши, па самим тим које послове и задатке треба да изврши и ВЈТ у Панчеву. Ови послови и задатци се пре свега односе на решавање предмета који се односе на кривично гоњење учинилаца кривичних и других кажњивих дела, предузимање мера за заштиту уставности и законитости, улагање редовних и ванредних правних средстава, предузимање и других радњи из своје надлежности, а првенствено поступање пред Вишим судом у Панчеву, како у првостепеном поступку, тако и по правним лековима, а и поступање пред другим судовима и органима у складу са законским овлашћењима.

ВЈТ у Панчеву усмерава и надзире рад подручних – Основних јавних тужилаштва у Панчеву и Вршцу, а обзиром на функционалну надлежност овог тужилаштва Програмом се предвиђају и послови које је потребно обавити у области надзора над радом подручних Основних јавних тужилаштва и усмеравања њиховог рада, нормативне делатности, аналитичко – информативни послови у вези праћења стања и кретања криминалитета и рада подручних Основних јавних тужилаштва у Панчеву и Вршцу на пољу сузбијања криминалитета, а све са циљем уједначеног поступања.

ВЈТ у Панчеву је основано Законом о седиштима и подручјима судова и јавних тужилаштва („Службени гласник РС“, бр. 101/2013) за подручје месне и стварне надлежности Вишег суда у Панчеву и оно у оквиру своје месне надлежности покрива територију дела округа Јужног Баната и то Град Панчево¹ и Вршац², Општине Пландиште³, Бела Црква⁴, Алибунар⁵, Ковачица⁶ и Опово⁷.

ВЈТ у Панчеву је упућено у свом раду на сарадњу са Полицијском управом у Панчеву којој припадају, према Уредби о начелима за унутрашње уређење Министарства унутрашњих послова коју је донела Влада на основу члана 90. тачка 5. Устава Републике Србије, члана 22, члана 23. став 1. и члана 129. Закона о полицији („Службени гласник РС“, број 101/05) општине Алибунар, Бела Црква, Вршац, Ковачица, Опово, Пландиште и Ковин, а Централна управа је у Београду. Такође сарађује и са другим државним органима и установама са овог подручја. Својом месном надлежношћу ВЈТ у Панчеву покрива гранични прелаз према Републици Румунији.

Стварна надлежност јавног тужилаштва прописана је одредбама које важе за утврђење стварне надлежности суда и стварна надлежност Вишег јавног тужилаштва је одређена чл. 25 Закона о уређењу судова („Службени гласник РС“, бр. 10/2023), осим ако Законом није другачије одређено. Стварна надлежност Вишег јавног тужилаштва је установљена и другим законима, по којима предузима радње и доноси одлуке, као што су Закон о одузимању имовине проистекле из кривичног дела („Службени гласник РС“, бр. 32/2013, 94/2016 и 35/2019), Закон о слободном приступу информацијама од јавног значаја („Службени гласник РС“, бр. 120/2004, 54/2007, 104/2009, 36/2010 и 105/2021), Породични закон („Службени

¹ По подацима из 2004. град заузима површину од 759 km², средиште града као и округа је градско насеље Панчево, а Град Панчево се састоји од 10 насеља: 2 градска и 8 сеоских, број становника према подацима са последњег пописа 2022. године у граду је живело 115.454

² По подацима из 2004. град заузима површину од 800 km², седиште града је градско насеље Вршац, а Град Вршац се састоји од 24 насеља: једног градског и 23 сеоска. Према подацима са последњег пописа 2022. године у граду је живело 45.462 становника

³ По подацима из 2004. општина заузима површину од 383 km², седиште општине је село Пландиште, а Општина Пландиште се састоји од 14 насеља. Према подацима са последњег пописа 2022. године у општини је живело 8.957 становника

⁴ По подацима из 2004. општина заузима површину од 353 km². Центар општине је град Бела Црква, а Општина Бела Црква се састоји од 14 насеља. Према подацима са последњег пописа 2022. године у општини је живело 14.451 становника.

⁵ По подацима из 2004. Општина заузима површину од 602 km². Центар општине је градско насеље Алибунар. Општина Алибунар се састоји од 10 насеља, 2 градска и 8 осталих. Према подацима са последњег пописа 2022. године у општини је живело 17.139 становника.

⁶ По подацима из 2004. општина заузима површину од 419 km². Седиште општине је насеље Ковачица. Општина Ковачица се састоји од 8 насеља. Према подацима са последњег пописа 2022. године у општини је живело 21.178 становника.

⁷ По подацима из 2004. општина заузима површину од 203 km². Седиште општине је насеље Опово. Општина Опово се састоји од 4 насеља. Према подацима са последњег пописа 2022. године у општини је живело 9.462 становника.

гласник РС“, бр. 18/2005, 72/2011 и др. закон и 6/2015), Закон о малолетним учиниоцима кривичног дела и кривичноправној заштити малолетних лица („Службени гласник РС“, бр. 85/2005) и др.

Неопходно је да се предузимају све радње и мере на које је јавни тужилац овлашћен и да учествује у свим поступцима кад је за то овлашћен позитивним прописима (парнични, ванпарнични, управни) када је то потребно ради заштите општег и појединачног интереса и вредности друштва, који се углавном преплићу.

Као државни орган подлеже контроли рада хијејархиски виших јавних тужилаштава. а у конкретном случају то су Апелационо јавно тужилаштво у Београду и Врховно јавно тужилаштво.

II УНУТРАШЊЕ УРЕЂЕЊЕ И РАСПОДЕЛА ПОСЛОВА У ВИШЕМ ЈАВНОМ ТУЖИЛАШТВУ

Одлуком Државног већа тужилаца о броју јавних тужилаца је утврђено да ВЈТ у Панчеву поред Главног јавног тужиоца има још пет јавних тужилаца, тако да у Вишем јавном тужилаштву има укупно шест носилаца јавнотужилачке функције.

Правилником о унутрашњем уређењу и систематизацији радних места у ВЈТ у Панчеву, систематизована су радна места са 12 запослених и то: 3 тужилачки помоћник, 1 секретар, 1 административно-технички секретар, 2 уписничара, 2 записничара, 1 возач, 1 самостални извршилац за финансијско пословање и 1 информатичар.

Главни јавни тужилац одговара за рад јавног тужилаштва и за свој рад Врховном јавном тужиоцу и непосредно вишем главном јавном тужиоцу у складу са Законом о јавном тужилаштву, а док јавни тужилац одговара за свој рад главном јавном тужиоцу. Главни јавни тужилац руководи радом и организује рад Вишег јавног тужилаштва, врши надзор над радом јавних тужилаца и осталих запослених. Што се тиче организације и унапређења рада ВЈТ-а у Панчеву у томе ће учествовати својим радом и ангажовањем и сви носиоци јавнотужилачке функције и сво особље јавног тужилаштва.

Руковођење јавним тужилашвом обухвата читав низ активности које су усмерене ка доброј организацији рада и обезбеђењу свих неопходних услова за правилан, тачан благовремен и законит рад. Добра организованост извршавања послова тужилачке управе се постиже континуираним праћењем потреба јавног тужилаштва и правовременим предузимањем мера и активности како би се обезбедили потребни услови за несметан, благовремен и законит рад, а потом стварање услова за обављања послова из надлежности тужилаштва и старање о доследној примени прописа, јачањем капацитета тужилаштва кроз непрестално стручно усавршавање.

Пре свега је неопходно обезбедити правилну и свеобухватну расподелу послова и задатака унутар тужилаштва доношењем годишњег Програма и плана рада којим

ће се извршити расподела задатака на носиоце јавнотужилачке функције и тужилачко особље, како би се обезбедио законит, тачан и благовремен рад тужилаштва, а истовремено да се на овај начин обезбеди равномерна оптерећеност носиоца јавнотужилачке функције и тужилачког особља. Потребно је обезбедити обим, рок и начин извршења свих послова и задатака како у вези оних послова и задатака који су унапред утврђени и постављени, тако и оних послова и задатака који се тренутно задају тужилаштву. Код носиоца јавнотужилачке функције и тужилачког особља потребно је развијати свест о заједничком учествовању у остваривању постављених циљева и задатака. На реализацији послова и задатака који су утврђени Планом и програмом рада, у Вишем јавном тужилаштву ће учествовати главни јавни тужилац, јавни тужиоци и особље у јавном тужилаштву и то свако у домену послова које обавља.

У циљу остваривања послова и задатака неопходно је посветити пажњу дежурству на такав начин да се обезбеди благовремено извршење свих задатака из надлежности тужилаштва и при томе имати у виду капацитете тужилаштва у виду кадровских и људских ресурса, као и величину подручја месне надлежности ВЈТ-а у Панчеву што је напред већ поменуто. У погледу дежурстава, такође је неопходно да се исто добро организује у циљу брзог и правовременог реаговања, да би се процесуирали извршиоци кривичних дела.

У предистражном поступку предузимати и инсистирати на предузимању свих релевантних радњи. Ради ефикаснијег и бољег рада у предистражном поступку одржавати састанке и консултације са представницима других државних органа, посебно са представницима полицијских управа и полицијских станица у погледу прикупљања доказног материјала, квалификације кривичних дела, а у циљу прикупљања валидних и релевантних доказа за истражни поступак. Затим, Више јавно тужилаштво треба ажурно и благовремено да предузима све неопходне процесне и доказне радње, као орган поступка у току трајања истраге, како би трајање истраге временски било што краће. Да би се обезбедило ефикасно спровођење истраге, неопходна је стална сарадња са полицијом, царином и другим државним органима и установама (УКП, НКТЦ код вештачења дроге).

Потребно је свеобухватно сагледати рад и поступање унутар самог тужилаштва, благовремено уочавати евентуалне потешкоће у раду, а потом их ефикасно отклонити, а у циљу благовременог и законитог рада и да би се то постигло, неопходно је одржавати колегијуме и састанке са запосленима, те давати упутства за поступање и предузимање адекватних и ефикасних мера ради решавања конкретних проблема и правних дилема, јер ће се на такав начин остваривати и интегритет радних места са свим правима и обавезама.

У циљу остваривања послова и задатака која су у надлежности ВЈТ у Панчеву, неопходно је сваке године донети Кадровски план, као и да се радна места предвиђена Правилником о унутрашњем уређењу и систематизацији радних места која су слободна попуне у мери у којој финансијска средства то дозвољавају, а уз сарадњу и сагласност Министарства правде Републике Србије, јер попуном слободних радних места, обезбеђује се благовремен, законит и несметан рад.

Потребно је реализовати Програм стручног оспособљавања приправника – дипломираних правника у ВЈТ у Панчеву, који би својим радом пружали помоћ носиоцима јавнотужилачке функције и другим запосленима у јавном тужилаштву, како би стицали потребно знање за полагање правосудног испита и самосталног вршења поврених јавнотужилачких послова.

Полазећи од врсте обима и сложености послова у тужилаштву и потребе законитог, ажурног и ефикасног рада у тужилаштву образовати **Кривично одељење** у којем се обављају послови и задаци из надлежности Вишег јавног тужилаштва у кривичним и другим предметима. У оквиру кривичног одељења послове обављају поред носилаца јавнотужилачке функције и тужилачки помоћници. Јавни тужиоци обављају самостално послове који су им поверени од стране Главног јавног тужиоца и послове који су им додељени распоредом, а на основу Закона о јавном тужилаштву и других прописа и поступају у КТ, КТИ, КТР, КТН, КТНИ, КТО, ОИК, СК, КТПО, КТЖ као и у другим предметима. Сходно томе присуствују главним претресима, спроводе истрагу, предузимају доказне радње, присуствују рочиштима пред судом, обављају друге процесне обавезе и предузимају службене радње.

Тужилачки помоћници под надзором носилаца јавнотужилачке функције или самостално израђују нацрте одлука у КТ, КТИ, КТР, КТН, КТНИ, КТО, КТПО предметима, нацрте других аката као и друге послове предвиђене законом и другим прописима.

По предметима у вези малолетничке деликвенције а по годишњем плану и програму поступће јавни тужилац и тужилачки помоћник у КТМ предметима, као и у другим КТР предметима који су у вези са малолетницима.

У К-РЕХ предметима који су формиран на основу Закона о рехабилитацији („Службени гласник РС“ бр. 92/2011), уколико нису завршени поступају јавни тужиоци.

Поред општег праћења рада јавног тужилаштва у борби против криминалитета и остваривања уставности и законитости Више јавно тужилаштво ће пратити рад и пружати стручну помоћ Основним јавним тужилаштвима (у борби из свих области криминалитета).

Такође је ће се пратити стално казнена политика за сва кривична дела и све облике криминалитета, кривична дела против здравља људи, јавног реда и мира и безбедности јавног саобраћаја, кривична дела са коруптивним елементом, кривична дела против службене дужности и кривична дела против привреде, кривична дела против живота и тела, против полне слободе, против слобода и права човека и грађанина, и кривична дела против Војске Србије, кривична дела дела против човечности и других добара заштићених међународним правом и предмети међународне правне помоћи у кривичним ствари, предмети малолетничке делинквенције, кривична дела против уставног уређења и безбедности Реп. Србије. и кривична дела против имовине, Предмети под ознаком уписника „КТПО“ и „КТПИ“, Послови везани за слободан приступ информацијама од јавног значаја,

предмети под ознаком уписника „КТЖ“ и стање кадровске политике у Вишем јавном тужилаштву уз благовремено предузимање мера за попуно упражњених радних места, као и смештајне, материјалне и стамбене потребе јавних тужилаштва и предузимање мера за њихово решавање, обавештавање јавности путем средстава јавног информисања или на други адекватан начин о стању криминалитета, поступању по појединим предметима и проблемима везаним за рад јавног тужилаштва, праћење предмета од ширег друштвеног значаја или предмета за које је заинтересована јавност, а како је предвиђено Упутством Републичког јавног тужилаштва (сада Врховног јавног тужилаштва), уз редовно обавештавање непосредно виших јавних тужилаштва, рад на предметима кривичних дела корупције укључујући и кривична дела привредног криминала који су повезани са корупцијом кроз реализацију Обавезног упутства Републичког јавног тужилаштва А.бр.146/18 01.03.2018.године, информације у средствима јавног информисања, која указују на сложеније облике криминала, и да од полиције и других органа откривања захтева провере тих информација, како би се евентуално покренуо поступак, праћење предмета у вези поступка унутрашњег узбуњивања у складу са Законом о заштити узбуњивача и Правилником у унутрашњем узбуњивању у Вишем јавном тужилаштву у Панчеву, Праћење предмета у складу са Правилником о замени и изостављању (псевдоминизацији и анонимизацији) података у јавнотужилачким одлукама у Вишем јавном тужилаштву у Панчеву, од стране јавних тужилаца и тужилачких помоћника одређених од стране Главног јавног тужиоца Годишњим распоредом, а све у складу са Законом о јавном тужилаштву.

Тако да Главни јавни тужилац узима учешће у раду свих задужених јавних тужилаца, тужилачких помоћника и секретара тужилаштва на праћењу кривичних дела из одређених области.

У оквиру Вишег јавног тужилаштва у Панчеву према Програму и плану рада Вишег јавног тужилаштва у Панчеву за 2023.год образоване су следеће организационе јединице: **управа у јавном тужилаштву, писарница и самостални извршилац**, у складу са важећим Правилником о унутрашњем уређењу и систематизацији радних места у ВЈТ у Панчеву А бр.190/19 од 08.03.2019.године, који је измењен и допуњен Правилником о измени и допуни Правилника о унутрашњем уређењу и систематизацији радних места у ВЈТ у Панчеву А бр.525/22 од 30.06.2022.године, а који је ступио на снагу дана 23.08.2022.године.

У управи у јавном тужилаштву као организационој јединици јавног тужилаштва, обављају се послови и задаци из надлежности Главног јавног тужиоца као носиоца управе у јавном тужилаштву, одређује се организација и рад јавног тужилаштва, одлучује о правима по основу рада јавних тужиоца и о радним односима запослених у јавном тужилаштву и обављају се послови и задаци из надлежности Тужилаштва у кривичним и другим предметима.

У писарници се обављају административни послови, врши се отпремање и пријем писмена, вођење уписника и евиденција о кретању предмета сходно Правилнику о управи у јавном тужилаштву, израда годишњих и периодичних извештаја о раду, као и други послови у вези са радом и потребама јавног тужилаштва. **Записничари и дактилограф** обављају административно техничке

послови који обухватају израду, обраду, припрему и експедовање јавнотужилачких аката, док се у **рачуноводству, самостални извршилац** врши послове из области финансијско-рачуноводственог пословања, као и послове набавке, вођења и чувања финансијске документације и депозита у складу са позитивним прописима који покривају ове сегменте пословања.

Информатичар, успоставља и развија електронску документацију на нивоу тужилаштва и осигурава прикупљање, трансфер и тачност података, учествује у успостављању и одржавању базе података Информационог система и успоставља процедуре које обезбеђују одржавање квалитета и повезаност података; пружа подршку у обуци, анализи, прикупљању и складиштењу података на нивоу тужилаштва, припрема материјал и процедуре за обуку, рад, коришћење и функционисање информационог система; учествује у изради пројектних задатака, идејних, главних и извођачких пројеката информационог система; врши програмирање и израђује програмску документацију и упутства за рад корисника Информационог система и упоставља безбедносне процедуре Информационог система; израђује извештаје и анализе из Информационог система за потребе тужилаштва; инсталира и одржава системске и комуникационе софтвере за базе података; администрира са хардвером и мрежава, системским софтвером и базама података Информационог система; припрема упитнике методолошки материјал за израду статистичких извештаја и материјал за прикупљање статистичких података, обавља и друге послове по налогу јавног тужиоца.

У циљу унапређења рада јавног тужилаштва у остваривању његове функције о стању и кретању криминалитета и о раду јавног тужилаштва на његовом сузбијању, Главни јавни тужилац ће сачинити извештај о раду Вишег јавног тужилаштва и подручних јавних тужилаштава, а у року и на начин како то буде тражио Врховни јавни тужилац или Главни Апелациони јавни тужилац у Београду и све ово у циљу реализације и остварења њиховог Програма. Сходно томе, и Главни јавни тужиоци у подручним тужилаштвима су дужна да такве извештаје сачине и у траженом року доставе их Вишем јавном тужилаштву.

Обраду праксе Вишег јавног тужилаштва, подручних јавних тужилаштава и надлежних судова о спорним правним питањима, вршиће се, по потреби, путем билтена Вишег јавног тужилаштва на интернет платформи и то на сајту овог тужилаштва.

Више јавно тужилаштво ће учествовати у припреми законских и других прописа из области организације и рада правосудних органа, положаја и статуса носилаца јавнотужилачке функције, запослених у правосудним органима и другим законима који се достављају на мишљење јавним тужилаштвима.

III УПРАВА У ВИШЕМ ЈАВНОМ ТУЖИЛАШТВУ

Главни јавни тужилац руководи радом јавног тужилаштва, он је носилац управе у јавном тужилаштву и одговоран је за правилан и благовремен рад јавног тужилаштва. Управа у јавном тужилаштву обухвата руковођење јавним

тужилаштвом, послове и овлашћења у вези са организацијом рада, материјалним, финансијским, административним и другим пословима, којима се обезбеђује правилан, тачан, благовремен и законит рад јавног тужилаштва, а посебно:

- старање о одржавању самосталности и угледа јавног тужилаштва;
- употреба обележја јавног тужилаштва, службеног језика и писма;
- уређење и организација рада јавног тужилаштва;
- старање о уједначеном и благовременом поступању и коришћењу најефикаснијих метода и техничких средстава у административном пословању;
- праћење и проучавање јавнотужилачке и судске праксе;
- поступање по притужбама и представкама грађана на рад јавних тужиоца и запослених у јавном тужилаштву ;
- однос јавног тужилаштва према другим државним органима, грађанима и јавности;
- заштити тајности података;
- вођење уписника, помоћних књига, именика и других евиденција;
- руковање предметима и стварима од вредности;
- поступање са архивским материјалом;
- вођење статистике;
- материјално-финансијско пословање јавног тужилаштва;
- стандарда у погледу службених просторија и опреме и
- другим питањима од значаја за рад јавног тужилаштва;

Доследном применом Закона о јавном тужилаштву и Правилника о управи у јавном тужилаштву („Службени гласник РС“, број 110/2009, 87/2010, 5/2012, 54/2012, 14/2018 и 57/2019) остварује се законито и правилно руковођење у јавном тужилаштву. Поред тога, уз поштовање радне дисциплине и мотивисаности носилаца јавнотужилачке функције и тужилачког особља, постиже се ефикасност поступања и остваривање функције Вишег јавног тужилаштва, као државног органа. Нарочито је потребно јасно одредити и поставити циљеве као и поделити дужности носиоцима јавнотужилачке функције и тужилачком особљу, поштујући опис послова утврђен Правилником о унутрашњем уређењу и систематизацији радних задатака у Вишем јавном тужилаштву, као и врсту и обим задатака предвиђених Планом и програмом рада Вишег јавног тужилаштва.

Руковођење управом у јавном тужилаштву у циљу остварења постављених задатака доводи и до потребе да се изради финансијски план који је усклађен са потребама јавног тужилаштва. У том циљу потребно је благовремено предвидети све околности и ризике који би утицали на несметано и ефикасно функционисање. Да би се средства трошила законито, ефикасно и рационално, пре свега је потребно утврдити финансијске потребе тужилаштва и у том смислу непрекидно пратити потребе тужилаштва, како би се благовремено предузеле неопходне мере. Поступањем на овај начин остварује се систем финансијског управљања и контроле и на тај начин се стварају услови да се материјални и нематеријални ресурси користе правилно, економично, ефикасно и у складу са позитивним прописима.

Такође доношењем одговарајућих општих и појединачних правних аката, стварају се услови за остваривање права по основу рада јавних тужилаца и права из радног односа тужилачког особља.

Поред описаних послова указујем и на делокруг рада јавног тужиоцу који се односи на примену различитих прописа на основу којих јавни тужилац доноси одговарајуће акте и предузима одређене мере и радње као што је доношење и измена нормативних аката: Правилник о унутрашњем уређењу и систематизацији радних места, План и програм рада Вишег јавног тужилаштва.

IV ОРГАНИЗАЦИЈА ПРОЦЕСА РАДА

Главни јавни тужилац одређује и организацију рад јавног тужилаштва. У писарници се обављају административни послови, где се врши пријем и слање писмена. Такође се обављају послови вођења уписника по свим реферадама, дактилографски послови, као и други послови у вези са радом и потребама јавног тужилаштва. Саставни део писарнице је архива где се чувају архивирани предмети и са истима се рукује у складу са листом категорија регистратурског материјала, са роковима чувања које је донело Републичко јавно тужилаштво (Сада Врховно Јавно Тужилаштво).

У кривичном одељењу обављају се послови и задаци из надлежности Вишег јавног тужилаштва, како у кривичним, тако и у другим предметима. У оквиру кривичног одељења се превасходно обавља обрада предмета. Предмете је потребно додељивати обрађивачима, тако да се најпре разврстају по сложености, па се затим додељују према редоследу пријема, првом наредном обрађивачу предмета са листе обрађивача, а од овог распореда се одступа само када јавни тужилац додељује предмете обрађивачу, а ради остваривања једнаког оптерећења сваког јавног тужиоца. Поред обраде предмета, у оквиру кривичног одељења, спроводе се истраге и предузимају одређене доказне радње, те се у складу са распоредом службених радњи и процесних обавеза, организује заступање оптужних аката на главним претресима пред Вишим судом.

У задатим временским оквирима, писарница прикупља и обрађује податке на основу којих се саставља извештај о радном учинку обрађивача предмета. На основу тих података се благовремено уочавају и отклањају евентуална одуговлачења у поступању по предметима.

Контрола рада јавног тужиоца као и тужилачких помоћника (у даљем тексту обрађивач предмета) се остварује прегледом приспеле поште, сигналирањем, праћењем и усмеравањем рада у предметима. Обрађивачи предмета доносе и израђују одлуке у предметима уз консултације са јавним тужиоцем или главним јавним тужиоцем. Надаље, јавни тужилац прати сложеније предмете или предмете где је велики интерес јавности, тако што се врше периодичне консултације и информисање о стању у конкретним предметима, све са циљем да се укаже на

правилан избор, редослед и динамику предузимања одређених доказних радњи у оквиру спровођења истраге, те стављања одређених предлога суду и др.

Одржавањем седница колегијума у оквиру јавног тужилаштва, јача се тужилачки кадар у погледу стручности, где се кроз дискусију најпре сагледавају проблеми унутар тужилаштва и отклањају потешкоће у поступању, те се уједначава пракса у оквиру тужилаштва. Надаље, на седницама колегијума, разматра практична примена пре свега Законика о кривичном поступку, те се отклањају дилеме и проблеми у поступању у пракси, уколико се нађе да постоје недоумице у вези са правилним поступањем. С друге стране, активним учешћем на семинарима, радионицама и јавним расправама које организује Врховно јавно тужилаштво, Правосудна академија, као и друге домаће и међународне институције, континуирано се стичу нова знања и вештине, односно врши се надоградња већ постојећих знања потребних за извршавање постављених задатака и послова из надлежности тужилаштва, а и сусрети са колегама и размена искустава и мишљења је од велике важности за правилно и законито поступање.

Значајно је напоменути и организацију послова дежурства, које представљаја важан сегмент делокруга рада Вишег јавног тужилаштва којим се омогућава правовремено, а по потреби и хитно реаговање заменика јавног тужиоца, те и самог јавног тужиоца. Дежурство се обавља у складу са унапред припремљеним распоредом дежурства. Неопходно је добро организовати послове дежурства како би свим учесницима предистражног поступка било омогућено да благовремено, тачно и јасно приме налоге и инструкције за поступање, са циљем предузимања ефикасног обезбеђивања и прикупљања доказа, а самим тим и кривичног гоњења и процесуирања извршилаца кривичних дела. С тим у вези, потребно је одржавање састанака и консултација са представницима других органа, а нарочито са представницима органа унутрашњих послова ради усмеравања њиховог рада, и што ефикасније прикупљања одговарајућег доказног материјала и давања квалификације кривичног дела. Поред органа унутрашњих послова, неопходно је остварити пословну сарадњу са другим државним органима и установама. Добра координација рада и поступања са овим органима и установама (представницима Центра за социјални рад, затим инспекцијских, комуналних и др. служби) као резултат доноси не само скраћивање времена трајања поступка пред јавним тужилашвом, а касније и судом, већ и решавање разних техничких проблема у ситуацијама хитног поступања (нпр. обезбеђивање људи и имовине, превоз или шлепање возила, благовремена узорковања и испитивања, и др.).

С обзиром на велики прилив предмета и оптерећеност носилаца јавнотужилачке функције, потребно је адекватно примењивати институте Законика о кривичном поступку, којима се поступак пред тужилашвом и судом окончава у што краћим роковима. У том смислу, захтев за ефикасним поступањем и решавањем броја предмета постиже се применом института споразум о признању кривичног дела. Да би се обезбедила доследна и ефикасна примена наведених института, потребно је адекватно руководити предистражним поступком како би се у што већој мери прибавили одговарајући подаци који, у складу са Закоником о кривичном поступку

и обавезним упутствима Врховног јавног тужилаштва, представљају неопходне услове за примену наведеног института.

V ОРГАНИЗАЦИЈА И УНАПРЕЂЕЊЕ ИНФОРМАЦИОНОГ СИСТЕМА

У раду Вишег јавног тужилаштва је потребно у што већој мери примењивати нове информационе и комуникационе технологије, тако да сви носиоци јавнотужилачке функције, па и особље у јавном тужилаштву имају на располагању рачунаре са адекватним перформансама за брзи приступ информацијама. На тај начин се обезбеђује ефикаснији и прецизнији рад, те је потребно стварати услове и настојати да се техничка средства и опрема континуирано обнавља и осавременује.

Као вид осавременавања, свакако је значајно напоменути и увођење Правосудног информационог система, који подразумева базе података које се воде по лицима а које генеришу и ажурирају различити државни органи и установе. Приступ тим подацима доприноси повећаној ефикасности при обради предмета будући да потпуно изостаје редовно дописивање са тим органима и установама са циљем захтевања достављања одређених података из њихових база.

VI ОДНОСИ ИЗМЕЂУ ЈАВНИХ ТУЖИЛАШТАВА И ОДНОСИ ИЗМЕЂУ ЈАВНОГ ТУЖИЛАШТВА И ДРУГИХ ДРЖАВНИХ ОРГАНА

Како је напред наведено, Више јавно тужилаштво је државни орган у хијерархијском систему јавнотужилачке организације. Више јавно тужилаштво подлеже контроли рада коју врше непосредно виша јавна тужилаштва. Осим контроле рада, која се постиже непосредним увидом у предмете Вишег јавног тужилаштва, кроз периодичне инструктивне прегледе, сагледавање праксе и уједначавање праксе поступања постиже се у другостепеном поступку. Изјављивањем жалби на првостепену пресуду, виша тужилаштва остварују увид у списе предмета и дају своје предлоге другостепеном суду. Осим тога, у тако утврђеном хијерархијском систему, контрола и надзор се постижу и приликом одлучивања по поднетим притужбама на рад јавног тужилаштва, као и приликом одлучивања по поднетим приговорима на решења о одбацивању кривичне пријаве.

Поред наведеног, ВЈТ у Панчеву остварује улогу непосредно вишег тужилаштва у односу на подручна тужилаштва – Основно јавно тужилаштво у Панчеву и Вршцу, те тако врши надзор кроз разматрање појединачних предмета по поднетим приговорима и жалбама, као и кроз разматрање предмета по појединим представкама и притужбама на рад подручних тужилаштава.

Поред контроле рада јавног тужилаштва, сарадња са вишим и подручним тужилаштвима се остварује одржавањем заједничких састанака и доношењем инструктивних упутства о поступању подручних тужилаштава. Сарадња се остварује и кроз обавештавање виших тужилаштава у предметима са коруптивним елементима, реферисању сложенијих предмета и медијски значајних предмета, те давања мишљења о начину поступања у појединим предметима.

У погледу односа Вишег јавног тужилаштва и других државних органа и институција, сарадња са другим државним органима, установама и организацијама се остварује и унапређује одржавањем радних састанака и непосредном комуникацијом са представницима тих органа и установа. Такође се сарадња остварује разменом података и обавештења са циљем да се постигну ефикасни резултати и повећа квалитет рада и међусобног деловања.

Надаље, сарадња се остварује и кроз примену института међународне правне помоћи. Наиме, са иностраним државним органима сарадња се постиже у случајевима пружања међународне правне помоћи по замолницама надлежних органа других држава, као и у ситуацији када Више јавно тужилаштво упућује замолнице за пружање такве помоћи. Поступак пружања међународне правне помоћи је уређен Законом о међународној правној помоћи у кривичним стварима („Службени гласник РС”, број 20/2009), закљученим билатералним и мултилатералним уговорима и др. Оваква сарадња је неопходна увек када за то постоје услови и потреба, будући да се на овај начин остварује брза размена података и доказа и прикупљање релевантних чињеница.

VII ОДНОС ЈАВНОГ ТУЖИЛАШТВА ПРЕМА ЈАВНОСТИ И ГРАЂАНИМА

Однос јавног тужилаштва према јавности првенствено подразумева задовољавање потребе јавности за обавештавањем о питањима из надлежности јавног тужилаштва, а нарочито о стању криминалитета. У том смислу, рад и поступање јавног тужилаштва треба да буде транспарентан, у оној мери у којој се не штети интересима поступка, при чему треба водити рачуна да се информације и подаци износе у јавност тачно и истинито. Приликом обавештавања јавности потребно је строго водити рачуна да не дође до одавања службене, државне или војне тајне, те водити рачуна о интересима морала, јавног реда, малолетника и заштити приватног живота.

Јавност се обавештава путем представника медија и путем писаних саопштења, у складу са Комуникационом стратегијом коју доноси Више јавно тужилаштво, те се на тај начин извршава обавеза да информације о раду јавног тужилаштва учини доступном јавности и то под једнаким условима за све медије.

Информатор о раду јавног тужилаштва треба сваке године ажурирати у циљу сталног пружања грађанима информација о начину рада, догађајима и појавама које су не законите, о њиховим правима и обавезама у кривичном поступку и тако учинити доступним јавно тужилаштво грађанима.

Однос јавног тужилаштва према јавношћу подразумева и поступање сходно Закону о слободном приступу информацијама од јавног значаја, те је неопходно по поднетом захтеву за приступ информацијама од јавног значаја благовремено и законито одговорити на постављене захтеве, с тим да је обавеза јавног тужилаштва у том случају да поштује Закон о заштити података о личности („Сл. гласник РС”, бр. 87/2018) уз благовремено поступање по захтевима Повереника за информације

од јавног значаја и заштиту података о личности, при чему се достављају годишњи извештаји у погледу применене наведених закона.

Такође, грађани своја права пред Вишем јавним тужилаштвом најчешће остварују подношењем притужби, представки и пријава грађана. По наведеним писменима потребно је поступити благовремено, а нарочито ако се поступа по притужбама на рад јавног тужиоца, у ком случају је поступак прописан чланом 73 став 2 Правилника о управи у јавним тужилаштвима. О одлукама се обавештава подносилац, а некада и државни орган, Високи савет тужилаштва, Министарство правде, Врховно јавно тужилаштво, Више јавно тужилаштво, уколико су притужбе поднете путем ових органа.

У случају да странка дође лично у просторије Више јавног тужилаштва, притужбе, представке или пријаве требале би бити примљене на записник, који саставља дежурни јавно тужилац према распореду дежурстава или други, кога одреди Главни јавни тужилац. Пријем грађана и странака врши се сваки радни дан у време које одреди Главни јавни тужилац.

VIII МАТЕРИЈАЛНО-ФИНАНСИЈСКО ПОСЛОВАЊЕ

Више јавно тужилаштво спада у индиректне буџетске кориснике, тако да у току године располаже средствима у оквиру својих одобрених апропријација од стране Државног већа тужилаца (финансирање материјалних трошкова и плата изабраних лица) и Министарства правде (финансирање набавке основних средстава и расхода за државне службенике и намештенике), као директних буџетских корисника.

На основу упутстава директних буџетских корисника, Више јавно тужилаштво припрема нацрт финансијског плана везан за средстава која подразумевају коришћење буџетских средстава и могућност њиховог трошења. Како би се обезбедило несметано, редовно и ефикасно функционисање јавног тужилаштва уз истовремено трошење средстава и добро финансијско управљање јавним тужилаштвом, редовно се анализирају све околности и појаве које би могле довести до угрожавања рада Вишег јавног тужилаштва, да би се по доношењу одлуке о апропријацијама урадио детаљан план извршења буџета за сваку календарску годину уз јасно дефинисање финансијских потреба јавног тужилаштва. У циљу правилног и законитог поступња у овој области, Више јавно доноси опште нормативне акате, између осталог, Правилник о јавним набавкама, Правилник о буџетском рачуноводству, а и на основу члана 38. Закона о јавном тужилаштву ("Сл. гласник РС", бр. 10/2023) и члана 4. Правилника о употреби службених мобилних телефона Главни јавни тужилац доноси одлуку о дозвољеном лимиту за употребу службених мобилних телефона, на који начин се успоставља систем финансијског управљања и контроле.

Остварујући начела економичности и рационалности у планирању средстава, а истовремено водећи рачуна о обезбеђивању ефикасности и техничке оперативности, од почетка примене сада важећег Законика о кривичном поступку, у пракси се показало да су додељена средства недовољна. Самим тим што је

настала увећана потреба средстава за спровођење тужилачке истраге, аутоматски су потребна и већа средства за трошкове канцеларијског материјала, горива, одржавања опреме, као и набавке техничке опреме која се у знатно већој мери свакодневно користи и амортизује.

IX ПОШТОВАЊЕ ЕТИЧКОГ КОДЕКСА

Етички кодекс јавних тужилаца („Сл. Гласник РС бр.33/2024) ближе уређује етичка начела: законитости, самосталности, непристрасности, сразмерности, одговорности, посвећености и достојанствености. Сврха Етичког кодекса је да се поштовањем стандарда професионалне етике јавних тужилаца, како у вршењу функције тако и изван ње, допринесе јачању владавине права и поверења јавности у рад јавног тужилаштва.

Јавни тужилац поступа у складу са Етичким кодексом, у циљу унапређења достојанства јавнотужилачке функције, јавних тужилаца и јавног тужилаштва. Високи савет тужилаштва посебно сматра да носиоци јавнотужилачке функције, поред придржавања начела Етичког кодекса, приликом остваривања своје улоге треба да имају у виду и Смернице Уједињених нација о улози тужилаца усвојене на Осмом конгресу о превенцији злочина и третману преступника од 1990. године у Хавани, Куба. Препоруку Савета Европе (РЕЦ (2000)19) о улози јавног тужилаштва у кривично правном систему, мишљење Консултативног већа европских тужилаца број 13(2018) о независности, одговорности и етици тужилаца, Декларацију из Бордоа од 2009. године, Повељу из Рима од 2014. године, Европско упутство о етици и понашању за јавне тужиоце Конференције Генералних државних тужилаца Европе од 31. маја 2005. године, Стандарде професионалне одговорности и декларацију основних дужности и права тужилаца Међународног удружења тужилаца.

У складу са основним дужностима и етичким принципима, јавни тужилац је дужан да се истих придржава, као и да доследно прати да ли се у Вишем јавном тужилаштву поштују етичка начела на то упућују и основне дужности носиоца јавнотужилачке функције, да у сваком моменту и без обзира на околности:

- врше дужности и предузимају службене радње увек у складу са важећим националним и међународним законодавством;
- врше своју дужност праведно, непристрасно, предано и у што краћем времену;
- поштују, штите и придржавају се правила која се односе на људско достојанство и људска права;
- увек да је на уму да поступају у име друштва и у јавном интересу;
- да теже да постигну равнотежу између општег интереса друштва и интереса права и појединца.

Законом о јавном тужилаштву се утврђује да је дисциплински прекршај када се у знатној мери крше одредбе Етичког кодекса које је утврђено одлуком Етичког Савета.

X ЗАКЉУЧАК

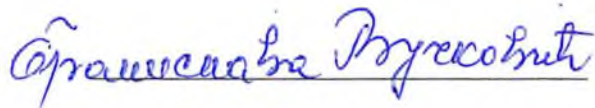
Основни циљеви и задаци које Више јавно тужилаштво у Панчеву треба да оствари у свом раду су:

- очување владавине права и допринос смањењу стопе криминалитета,
- законит, ефикасан, благовремен и транспарентан рад,
- предузимање свих законом дефинисаних овлашћења за заштиту уставности и законитости,
- наменско и економично трошење новчаних средстава,
- чување тајности података.

Ради остваривања наведених циљева, неопходно је успоставити добар систем контроле рада јавног тужилаштва, примењивати моделе којима се повећава ефикасност у раду и искоришћавају сви расположиви капацитети јавног тужилаштва, затим јачати сарадњу са другим државним органима и институцијама, поступати у законским оквирима и у складу са издатим упутствима виших јавних тужилаштава, те у свему благовремено отклањати или исправљати уочене грешке и проблеме.

У случају мог избора на функцију јавног тужиоца у Вишем јавном тужилаштву у Панчеву, лично ћу настојати да својим залагањем, упорношћу и посвећеношћу остварим наведене циљеве и допринесем јачању угледа и поверења у јавнотужилачку организацију, као и унапређењу положаја и статуса носилаца јавнотужилачке функције.

Нови Сад, 14. Јун 2024. године

Бранислава Вучковић